

Welkom!
workshop
'Helder rapporteren'

Op de stoel van de lezer

Waar gaat deze tekst over?

- *Voorbeeld uit een hoorcollege van Jan Renkema – Universiteit Tilburg*
- De procedure is eigenlijk heel eenvoudig. Eerst leg je de spullen soort bij soort. Natuurlijk is het mogelijk dat één stapel voldoende is, afhankelijk van hoeveel er te doen valt. Als je ergens anders heen moet door gebrek aan faciliteiten dan is dat de volgende stap. Anders kun je direct zelf aan de slag.
- Het is belangrijk de zaken niet te groots aan te pakken. Dat wil zeggen dat je beter per keer te weinig kunt doen dan teveel. Op het eerste gezicht lijkt dit misschien niet belangrijk, maar er kunnen gemakkelijk complicaties ontstaan. Daarbij komt dat een fout ook duur kan zijn (...)

Waar gaat deze tekst over?

- In het begin lijkt de procedure ingewikkeld maar al spoedig wordt het gewoon nog een facet van je leven. Het is moeilijk te voorzien of er aan de noodzaak van deze taak in de toekomst een einde zal komen, maar men kan nooit weten.
- Nadat de procedure is voltooid worden de materialen in verschillende groepen verdeeld. Daarna kunnen ze worden gelegd op de plaatsen waar ze thuishoren. Uiteindelijk zullen ze opnieuw worden gebruikt en dan moet de hele cyclus herhaald worden. Maar dat hoort nu eenmaal bij het leven.

Wie weet het?

- Eerst leg je de spullen soort bij soort. Natuurlijk is het mogelijk dat één stapel voldoende is, afhankelijk van hoeveel er te doen valt. Als je ergens anders heen moet door gebrek aan faciliteiten dan is dat de volgende stap. Anders kun je direct zelf aan de slag.
- Het is belangrijk de zaak niet te groots aan te pakken. Dat wil zeggen dat je beter per keer te weinig kunt doen dan teveel. Op het eerste gezicht lijkt dit misschien niet belangrijk, maar er kunnen gemakkelijk complicaties ontstaan. Daarbij komt dat een fout ook duur kan zijn (...)
- In het begin lijkt de procedure ingewikkeld maar als spoedig wordt het gewoon nog een facet van je leven. Het is moeilijk te voorzien of er aan de noodzaak van deze taak in de toekomst een einde zal komen, maar men kan nooit weten.
- Nadat de procedure is voltooid worden de materialen in verschillende groepen verdeeld. Daarna kunnen ze worden gelegd op de plaatsen waar ze thuishoren. Uiteindelijk zullen ze opnieuw worden gebruikt en dan moet de hele cyclus herhaald worden. Maar dat hoort nu eenmaal bij het leven.

Met een prachtige kernzin is alles direct helder!

- **De procedure van het wassen van kleding is eigenlijk heel eenvoudig.**
- Eerst leg je de spullen soort bij soort. Natuurlijk is het mogelijk dat één stapel voldoende is, afhankelijk van hoeveel er te doen valt. Als je ergens anders heen moet door gebrek aan faciliteiten dan is dat de volgende stap. Anders kun je direct zelf aan de slag.
- Het is belangrijk de zaak niet te groots aan te pakken. Dat wil zeggen dat je beter per keer te weinig kunt doen dan teveel. Op het eerste gezicht lijkt dit misschien niet belangrijk, maar er kunnen gemakkelijk complicaties ontstaan. Daarbij komt dat een fout ook duur kan zijn (...)
- In het begin lijkt de procedure ingewikkeld maar als spoedig wordt het gewoon nog een facet van je leven. Het is moeilijk te voorzien of er aan de noodzaak van deze taak in de toekomst een einde zal komen, maar men kan nooit weten.
- Nadat de procedure is voltooid worden de materialen in verschillende groepen verdeeld. Daarna kunnen ze worden gelegd op de plaatsen waar ze thuishoren. Uiteindelijk zullen ze opnieuw worden gebruikt en dan moet de hele cyclus herhaald worden. Maar dat hoort nu eenmaal bij het leven.

Met een prachtige kernzin is alles direct helder!

- Maar hoe formuleer je een goede kernzin?

Informatie uit het gesprek

Wat moeder heeft verteld:

Ik ben nieuw en onbekend in de Nederlandse maatschappij. Het is voor mij moeilijk om dingen te regelen die nodig zijn voor de verzorging en opvoeding van Sarah. Zoals een passende school voor haar vinden, zelfstandige woonruimte zoeken en een inkomen.

Wat de medewerker rapporteert:

Omdat moeder nieuw en onbekend is in de Nederlandse maatschappij, is het voor haar moeilijk om praktische zaken te regelen die nodig zijn voor de verzorging en opvoeding van Sarah, zoals een passende school vinden, het verkrijgen van een zelfstandige woonruimte en een inkomen.

Wat valt op?

Wat moeder heeft verteld:

Ik ben nieuw en onbekend in de Nederlandse maatschappij. Het is voor mij moeilijk om dingen te regelen die nodig zijn voor de verzorging en opvoeding van Sarah. Zoals een passende school voor haar vinden, zelfstandige woonruimte zoeken en een inkomen.

Wat de medewerker rapporteert:

Omdat moeder nieuw en onbekend is in de Nederlandse maatschappij, is het voor haar moeilijk om praktische zaken te regelen die nodig zijn voor de verzorging en opvoeding van Sarah, zoals een passende school vinden, het verkrijgen van een zelfstandige woonruimte en een inkomen.

Wat valt op? Het is chronologisch geschreven!

Wat moeder heeft verteld:

Ik ben nieuw en onbekend in de Nederlandse maatschappij. Het is voor mij moeilijk om dingen te regelen die nodig zijn voor de verzorging en opvoeding van Sarah. Zoals een passende school voor haar vinden, zelfstandige woonruimte zoeken en een inkomen.

Wat is nu **de hoofdgedachte/de kern** van moeders verhaal?

Gespreksvolgorde

Pas op: chronologisch = vaak 'trechtervormig'

Haal de chronologie uit je rapport

Kortom? Wat heeft moeder mij verteld?

Moeder heeft er moeite mee om praktische zaken te regelen voor Sarah en zichzelf.

Oh ja, zoals?

Bijvoorbeeld een passende school vinden, of woonruimte zoeken en zorgen voor inkomen.

Hoe komt dat, wat heeft moeder dan?

Moeder is nog niet bekend met de Nederlandse maatschappij.

De kern is... kortom!

Wat heeft de lezer nodig?

Moeder

heeft er moeite

mee om praktische zaken

te regelen voor Sarah en zichzelf.

Bijvoorbeeld een passende school vinden,

of woonruimte zoeken en zorgen voor inkomen.

Moeder is nog niet bekend met de Nederlandse maatschappij.

De kern is... kortom!

Wat heeft de lezer nodig? De kern bovenaan!

Moeder

heeft er moeite

mee om praktische zaken

te regelen voor Sarah en zichzelf.

Bijvoorbeeld een passende school vinden,

of woonruimte zoeken en zorgen voor inkomen.

Moeder is nog niet bekend met de Nederlandse maatschappij.

~~Gespreksvolgorde:~~

=

Rapporteren? Begin elke alinea met een kernzin!

Objectief en subjectief

Het moet voor iedereen duidelijk zijn:

- *Wat de feiten zijn (objectief)*
- *Of het de waarneming/mening van de schrijver is (subjectief)*
- *Wie het wanneer gezegd heeft (bronvermelding)*

<i>Feiten zijn controleerbaar, concreet en niet weerlegbaar:</i>	<i>Een waarneming/mening is wat je vindt of denkt van iets:</i>
<ul style="list-style-type: none">- <i>Geboortedatum</i>- <i>Medisch onderzoek, diagnose</i>- <i>Uitspraak van de rechter</i>	<ul style="list-style-type: none">- <i>argumenten vóór en tegen: ik vind dit, omdat...</i>- <i>waarneming/mening verschilt per persoon</i>

Rapporteren = objectief formuleren

1. Ouder was erg betrokken bij haar zoon.

Deze zin is niet objectief:

‘was betrokken’ lijkt objectief, maar het is de indruk van de jeugdprofessional. Wel kun je zeggen dat de ouder ‘een betrokken indruk’ (op jou) maakte, want dan is het duidelijk dat het jouw eigen interpretatie is.

Hoe los je dit op?

2. Ouder maakte een betrokken indruk.

Rapporteren = helder en expliciet formuleren

1. *De stageplek van Jorik was snel geregeld. Hij kan binnenkort beginnen voor een aantal dagen per week.*

Help je lezer: deze zin kan explicieter!

Wees zo precies mogelijk. Vermijd woorden als 'snel', 'binnenkort', 'aantal', 'regelmatig', 'veel/weinig', 'lang/kort'. Het zijn woorden die lezers verschillend kunnen interpreteren.

Hoe los je dit op?

2. *Jorik heeft zelf een stageplek geregeld bij het Kruidvat. Hij start op 19 september voor drie dagen per week.*

Rapporteren = objectief formuleren

1. Uiteindelijk komt John toch een beetje tot inkeer.

Deze zin is niet objectief:

Jij als gesprekspartner ervaart dit; het is dus jouw beleving. Maar dit is misschien niet hoe John het zelf zou omschrijven, of hoe hij het voelt.

Hoe los je dit op?

2. John zegt dat hij beter had moeten weten.

Maar hoe zit het eigenlijk met deze kernzin?

*Moeder
heeft er moeite
mee om praktische zaken
te regelen voor Sarah en zichzelf.*

*Bijvoorbeeld een passende school vinden,
of woonruimte zoeken en zorgen voor inkomen.*

Moeder is nog niet bekend met de Nederlandse maatschappij.

Objectief of subjectief?

Wie zegt dat moeder er moeite mee heeft?

Is het de interpretatie van de medewerker?

Of heeft moeder dit zelf gezegd?

Moeder

heeft er moeite

mee om praktische zaken

te regelen voor Sarah en zichzelf.

Bijvoorbeeld een passende school vinden,

of woonruimte zoeken en zorgen voor inkomen.

Moeder is nog niet bekend met de Nederlandse maatschappij.

Vermeld duidelijk wíe het zegt!

*Moeder zegt dat ze
heeft er moeite mee heeft
mee om praktische zaken
te regelen voor Sarah en zichzelf.*

*Bijvoorbeeld een passende school vinden,
of woonruimte zoeken en zorgen voor inkomen.*

Moeder is nog niet bekend met de Nederlandse maatschappij.